

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Bpest. kenyere.*

Forrás: *Népszava*

Bp.

1915 VII. 19.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füzet) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő "1915"

Személy

Helyszám

Budapest Kenyere.

A főváros népelelmező bizottságának ülése.

Budapest kenyereiről tárgyaltak pénteken délután a főváros törvényhatósági bizottságának kebeléből választott népelelmező bizottság ülésén. Az ülésen mindenk előtt szóba kerültek azok az ujsághírek, amelyek szerint a főváros lisztkészletéből nagymennyiségű nullás liszt elromlott, úgy hogy a Dunába kellett önteni, továbbá, hogy a közlelmezési ügyosztály arra akarta rávenni a mészárosokat, hogy a külföldről érkező romlott húst csak adják el a közönségnek. E hírekkel szemben a közlelmezési ügyosztály vezetője kijelentette, hogy azok valótlanak. Egyetlen zsák liszt sem romlott el, a külföldi húst pedig csak akkor bocsátják forgalomba, ha az teljesen friss és élvezhető állapotban van. Az említett ujsághírek koholmányok.

A polgármester ezután bejelentette — lapunk pénteki számában egyébként már megirtuk —, hogy a főváros fejenkint és hetenkint 40 deka nullás vagy főzőliszte és 80 deka kenyérlisztet bocsát a közönség rendelkezésére. Hangsúlyozta továbbá a polgármester, hogy a termékmennyiségébe vetett remények nem váltak ugyan be, de azért lisztinségről nem lehet szó, úgy hogy esetleg később 50 deka liszte

is tudnak majd adni fejenkint és hetenkint. Szóba került azután a kenyér ára és a bizottság elhatározta, hogy a kenyér kilóját 50 fillérért és a négydekas vizes zsemlyét 4 fillérért kell árusítani. A tüzelőanyag dolgával is foglalkoztak. A polgármester kijelentete, hogy a főváros vezetősége mindent megtesz, hogy a lakosság elégedő tüzelőanyaghoz jusson. Ígéretük dolgában nem fukarkodik és nem fukarkodott eddig sem a főváros vezetősége. *Elvárjuk, hogy úgy lesz, amint ígérük.*

*

Az ülés lefolyásáról — Bárczy polgármester elnökölt — a következő tudósításunk számol be:

Napirend előtt szóvá tették azokat az ujsághíreket, amelyek szerint a főváros lisztkészletéből nagymennyiségű nullásliszt elromlott, úgy hogy a Dunába kellett önteni és amely hírek szerint továbbá a főváros állítólag a mészárosokat arra akarta rábírní, hogy a romlottan ideérkező külföldi húst is föltétlenül csak adják el a közönségnek. E hírekkel szemben a közlelmezési ügyosztály vezetője hivatalos vizsgálat alapján megállapította, hogy a főváros lisztkészletéből eddig egyetlen zsák liszt sem romlott meg, sem nullás-, sem főző-, sem kenyérliszt, tehát nem kellett semmiféle lisztet sem a Dunába önteni. Ami a külföldről esetleg romlottan ideérkező húst illeti, erre vonatkozóan éppen ellenkezőleg arra hívták föl a mészá-

rosokat, hogyha bármi kifogásuk volna a nekik eladásra átadott hus ellen, azt semmikép se adják tovább a közönségnek, hanem kifogásaikat azonnal jelentsék be. Eddig egyetlen mészáros sem tett kifogást az eladásra neki átadott hus ellen, amint hogy a húst, úgy a külföldit, mint a hazait, mielőtt eladásra a mészárosnak átadnák, az állatorvosok tüzetesen megvizsgálják és csak ha erre alkalmasnak találják, engedik azt át a közfogyasztás céljaira. Ellenkező esetben pedig a szabályszerű eljárást követik a közfogyasztásra nem alkalmas husokkal szemben. Ezt az eljárást a legszigorubban fogják szem előtt tartani a jövőben is és így az eladásra bocsátott külföldi vagy egyéb husokkal szemben a közönségnek semmi aggályra nincs oka. Csak sajnálni lehet, ha a közönség körében ilyen teljesen alaptalan híresztelésekkel ok nélkül való idegességet idéznek elő.

A napirend során a közlelmezési ügyosztály vezetője számot adott azokról az intézkedésekről, amelyeket legközelebb fognak életbeléptetni

a lisztelosztás

tekintetében. A lisztjegyek alapján való adagot fejenkint és hetenkint 40 dekára fogják fölemelni és csakis nullás vagy tiszta főzőlisztet fognak a közönségnek rendelkezésre bocsátani. Azonkívül kenyérlisztre szóló pótljegyeket fognak kibocsátani hetenkint és fejenkint 80 dekára. Részletesen számot adott annak a 4 filléres lisztkezelési

költségnek szükségességéről, amelyet a főváros részben a lisztelosztás közigazgatási berendezésének költsége fejében, részben a veszteségrizikó némi fedezete céljából fölszámítani kénytelen. Beszámolt végül azokról a tárgyalásokról, amelyek akörül folytak, hogy a pékkenyérre és apró péksüteményre nézve súly, ár, valamint minőség tekintetében *egységes típus* állapíttassék meg.

Az előterjesztést a bizottság tagjai részletesen megvitatták. A vita során a polgármester beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket

a gabonabeszerezés

dolgaiban a kormánnyal folytatott. A főváros közgyűlése tudvalevően attól tette függővé, hogy maga szerezzé be a főváros gabonaszükségletét, hogy a kormány vállalja a veszteséges rizikóját; majd újabb közgyűlési határozattal a liszt behozatali és kivitelitilalom kimondását kérte Budapestre nézve, mert csak így lehet elejét venni annak, hogy

a főváros által beszerzett gabonamennyiség re maradjon meg a főváros nyakán. Mint-hogy azonban a kormány nem óhajt elzárkózni az elől, hogy *egyes szövetkezeteknek, valamint intézményeknek lisztbeszerzésre szóló külön engedélyt is adjon*, ennél fogva újabb tárgyalások váltak ismét szükségessé. A polgármesternek sikerült a belügyi, kereskedelmi és földművelésügyi miniszterrel nagyjében kielégítő megállapodásra jutni olyképen, hogy ily beszerzésekre szövetkezeteknek és egyéb intézményeknek csak kivételesen adnak engedélyt és ezek az intézmények szintén csak a főváros által kiadott *lisztjegyek ellenében adhatják ki tagjaiknak a lisztet*. Hangsúlyozta a polgármester, hogy maga is mindig arra törekedett, hogy a közönséget minél jobban és olcsóbban lehessen liszttel ellátni, de tekintettel kell lenni a főváros háztartására is, amely ma nehéz helyzetben van. Pénzügyi fölöslegünk nincs, sőt hiánnyal kell számolnunk és háztartásunkat a jövőben aligha lehet holmi adóemeléssel orvosolnunk, mert hiszen az *adózó polgárságot bizonyára az állam lesz kénytelen igénybe venni*. Ily körülmények között a gabonabeszerezéssel járó rizikó tekintetében fokozott felelősséggel állunk szemben. Elvben tehát nem gondolná, hogy a rizikót leginkább részben ne lehessen a közönségnek is fölszámítani. Hisz a rizikó fölszámítása: *enemi kereskedői elv*. A gyakorlatban azért a maga részéről is hangoztatja, hogy csak a legnagyobb mérséklettel szabad a rizikót is a kezelési költségekbe beszámítani és különösen nagy mérséklettel kell eljárni a kenyérrár megállapításánál. *Bár a termésre vonatkozó rőzsás remé...* *...ugy mennyi-*

segileg mint minőségileg nem váltak be, azért

lisztinségről vagy csak nélkülözésről is a fővárosban nem lehet szó.

A lisztjegyrendszert mindenestre fönn kell tartanunk, mert az ellenőrzés nélkül lehetetlen. A lisztadagok tekintetében is elvitázhatatlan a haladás a mult évhez képest, hiszen 20 deka helyett 40 dekát fognak adni, még pedig tiszta lisztet és ezt az adagot rögtön *föl lehet emelni 50 dekára*, mihelyt a szállítás alatt levő nagyobb lisztmennyiség a fővárosba érkeztek. Sőt akkor nem lesz semmi akadály annak sem, hogy annak, *aki óhajtja, akár egyszerre adjuk ki az egész évre szóló lisztzükségletét*. A főzöliszten kívül kenyérlisztre is adunk utalványt a publikumnak, egyelőre fejenként és hetenként 80 dekára, ezt az adagot is, mihelyt a megfelelő föltételek bekövetkeznek, föl lehet emelni 1 kilóra. Azonkívül kenyeret, aprósüteményt korlátlanul beszerezhet a közönség a pékeknél, ez a kenyér jobb lesz, mint volt, mert olyan lesz, mint béke idején. A közönségnek tehát liszt tekintetében semmi aggályra vagy idegességre oka nincs.

A bizottság megnyugvással vette tudomásul a polgármester előterjesztését, megnyugvással vette továbbá tudomásul, hogy a gabonafölhozatal gyors lebonyolítása érdekében a főváros több tisztviselőjét is vidékre küldötte; hogy a malmok a kiörlés tekintetében állami fölügyelet alá helyezettnek és a főváros külön is ellenőrzi, hogy az általa fölhozott jobbminőségű gabona öröltessék ki a közönség számára, valamint, hogy a fönmaradó korpa a főváros szükséglete számára biztosíttassék.

A polgármester javaslatára elhatározták, hogy a 4 filléres lisztkezelési költséget a kenyérlisztre vonatkozóan 2 fillerre szállítják le, ehhez képest aztán elhatározta a bizottság, hogy

a kenyér kilójának ára 50 fillérben állapíttassék meg,

az egyfajta típusu aprósütemény, még pedig az ugynevezett *vizes zsemlye sulya kötelezően 4 deka, ára pedig 4 fillér legyen*.

Azokkal a fölszólalásokkal szemben, amelyek szerint a kormány rendelete a lakoságnak fejenként és havonként való szükségletét 10 kiló gabonában, azaz 7.8 kiló lisztben már megállapította, — a belügyminiszter jelenvolt képviselője kijelentette, hogy ez a rendelet csak azokra állapítja meg a 10 kiló gabonának az engedélyezését, akik a saját törvényhatóságuk területén közvetlenül vásárolnak a termelőtől; a törvényhatóságokra, tehát Budapestre nézve is a rendelet 6-ik szakasza a szükséglet megállapítását kifejezetten a belügyminiszterre bizta. Ez az intézkedés helyes is, mert hiszen az igények e tekintetben különbözők. *Ez ma még*

teljesen nyílt kérdés, itt semmiféle számról beszélni még nem lehet.

Az ülés végén foglalkozott még a bizottság

a fővárosnak tüzelőanyagokkal való ellátásával.

A tanács a háboru kitörése óta megállapítja a tüzelőanyagok árait és azok emelkedése a viszonyokhoz képest eddig aránytalanul nem mondható. Csupán a fa ára emelkedett aránytalanul; már régebben kérétek és sürgősen kéri a kormánytól a termelési árak maximális megállapítását. A közönség ma nagyban folytatja a tüzelőanyagok beraktározását; van készlet is. A poroszén szállítására nézve a tanács többféle előterjesztést intéz a kormányhoz, magyar fűtőszén szállításáról pedig gondoskodott. A bizottság az illetékes ügyosztály vezetőjének jelentését tudomásul vette és fölkérte a tanácsot, hogy a fővárosnak tüzelőanyagokkal való kielégítő ellátása érdekében folytassa eljárását tovább is a kormánnyal. Az ülés este 1/9 órakor ért véget.